

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniła (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 57.

V Ljubljani, v sredo 11. marca 1891.

Letnik XIX.

Po volitvah.

II.

Umevno je, da se našim radikalcem ne morejo pomiriti živci, razdraženi do skrajnosti vsled izida zadnjih državnozborskih volitev. Govorili in pisali so po svojih listih, kakor da bi bili sami gospodarji v deželi, volitve pa so jim spričale s številkami, da nimajo ni v mestih ni v kmetskih občinah odločevalne besede. Ta dokaz seveda ni vseč „Narodovi“ gospodi in zato kliče na pomoč nebesa in pekel proti črni druhalci slovenske duhovščine in družih zavednih volilcev, katerim umazani „Narod“ ni — evangelij. — Dr. Majaron, o katerem je „Narod“ vedel poročati, da med volilnim bojem ni čital „Slovenca“, začel je zopet čitati in tudi pisati, kakor priča s strupom opojeni članek v „Narodu“ z dné 9. marca t. l. Iz tega članka navedemo le nekaj stavkov, da se karakterizuje počenjanje naših nasprotnikov. Govoreč o Katoliškem polit. društvu piše: „Ožigosali ste nas — dobro v svesti si podlosti tacega natolcevanja — kot brezverce, kot stranko, katere jedini smoter je ta, da iztrga narodu iz srca vero in up na Boga! — Izumili ste si, grešec na nevednost ljudstva, najnesramnejše opazke, slepili ste volilce, da tu gre proti izvolitvi človeka, ki je bogatajec, antikrist, človek, ki je v svojih spisih trdil, da je imela Božja Porodnica šestero otrok (!!), ki je skrunil sveto razpelo itd. Na najgroznejši način zlorabeč obleko svojo in duhovno oblast svojo grozili ste mu, tacega greha noben duhovnik odvezati ne more, da bo milostivi škof sam daroval sveto mašo za volilce Globočnikove itd., s kratka, vse božje kazni klicali ste na nas uboge naprednjake.“

Tako pisarenje se pač samo obsoja in preizkотно je, da bi si blatili roke s takim umazanim blagom. „Slovenčeve“ čitatelje pokličemo na priče, kedar je „Slovenec“ kaj tacega pisal. Vsakdo mora nam priznati, da nikoli. In sedaj se nam očita v

taki obliki, kakor da bi bil „Slovenec“ vse to pripovedoval svojim čitateljem na dolgo in široko. — Tacega orožja se mi seveda ne smemo posluževati in zato je najbolje, da ne spregovorimo nobene besede o taktiki, ki obsoja samo sebe.

O radikalni stranki pravi članek, da je njena jedina pregreha ta, ker jej je blagor naroda nad vse. — Pač se to lepo sliši in bere, toda dela te stranke govore nasprotno; višja deklinška šola, legalizacija, razgovori o vžitniškem zakupu v deželnem zboru, vravnava ljubljanskega vodovoda, vse to in še mnogo drugega dokazuje dejanjsko, kako je res tej stranki blagor naroda nad vse, kako ta stranka dela z „blagom“ našega naroda!!

O „Slovenskem društvu“ omenja članek, kako je že pri prvem nastopu poudarjalo, da se bo borilo zgolj za srečno bodočnost naroda in da „baš“ zagadelj ne bo pustilo trgati iz srca deci naši svetih resnic naše vere.“ Kolikor besedij, toliko neresnic. Kajti pri prvem nastopu se je „Slovensko društvo“ izreklo proti verski šoli ter izjavilo, da je s sedanjo šolo popolno zadovoljno.

Tako torej misli postopati imenovano društvo in s tem ono ne bo pustilo trgati iz srca deci naši svetih resnic naše vere, s tem da bo zagovarjalo sedanjo nekatoliško šolo. To je torej le pesek v oči nerazsodnim čitateljem.

Članek širokoustno nadaljuje: „Kdo izmed vas se čuti prostega vsacega greha in kdor vé le za jeden slučaj, da bi bili mi vedoma skušali rušiti v narodu verski čut, ta naj vrže prvi kamen v nas!“ Na tako govoričenje nam pač ni treba odgovarjati, vzlasti ker temu v dokaz „Narod“ v istem članku piše par vrstic poprej te-le besede: „Nam pa so bile v očigled tem nesramnostim vezane roke, kajti jedina oblast, katere dolžnost bi bila ustaviti to klevetstvo, ta naša vrhovna duhovna oblast molčala je, ter zadovoljno zrla, kako bujno dozoreva to, kar je sama sejala.“ — Tako „Narod“ dosledno vtr-

juje verski čut v narodu, ali ni torej največja pregreha, ako mu kdo očita, protikatoliško rovanje? In kaj je storila vrhovna duhovna oblast ob priliki volitev tako groznega? Nič drugega ne, kakor da naj katoliki volijo verne katoliške možé; to je ta oblast sejala, in hvala Bogu, nekaj tudi našela celó pri nas Slovencih. Kdor brez vzroka napada vrhovno cerkveno oblast, ker v strogo cerkvenih zadevah izvršuje le dolžnosti svojega poklica, tak seveda — ne ruši verskega čuta v narodu.

„Narodov“ članek nas tudi zaklinja, da naj prekličemo svoje „neskončne laži“ itd. Mi nimamo ničesar preklicati, tudi če se s to željo obračate do nas zadnjikrat. Nadaljujte svoje razdirajoče, rovarsko delo proti narodu, ako vam tako narekuje vaše „narodno“ čutilo; uničujte duhovščino slovensko, ki se ni nikdar izneverila svojemu narodu; a ne pozabite, kaj so nedavno pisali nemško-liberalni časniki koroški: „Odstranite slovensko duhovščino in v 50 letih ni nobenega zavednega Slovenca na Koroškem.“ In Gorenjska je sosedja Koroški in nemški pajki prav marno predejo svoje mreže, ko bo slovenska Koroška poražena, pride Gorenjska na vrsto. In to vse se bo zgodilo, ker ljudje a la Hribar hočejo biti prvaki, če se pri tem tudi uniči ves slovenski narod. Gospoda radikalna, komu je blagor naroda pri srcu, tak zatajuje svoje osebne namene ter jih podreja višjim smotrom, tak ne vidi povsod samo Hribar-Majaronove gloriije.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. marca.

Notranje dežele.

Državnozborske volitve. Dosedaj je znan izid 317 volitev. Voljenih je 95 nemških liberalcev, 57 Poljakov, 28 nemških konservativcev, 31 Mladočehov, 18 konservativnih veleposestnikov, 15 protisemitov, 14 Slovencev, 14 nemških nacionalcev, 10 Staročehov, 8 Rusinov, 6 članov Coroninijevega

LISTEK.

Nekaj podatkov, kako se godi katoliškim duhovnikom poljskim pod rusko vladu.

III.

Od leta 1870 velja za duhovnike, pa le za duhovnike, ukaz, da morajo povsod, vsak v svoji fari, vedno imeti pri sebi legitimacijsko ali izkazno knjižico. Kazen je zažugana nepokornemu najstroža.

Ako bi torej n. pr. prišel kapelan na novo faro in ne bi imel takoj izkazne knjižice, ker je ni moč precej dobiti, ne bi smel prav nikamor iti obhajati, niti bolnikov obiskavati itd. Leta 1873 (3. decembra) je bilo ostro prepovedano duhovnikom, sosednjim duhovnim pastirjem pomagati, kadar so imeli v farni cerkvi odpustke.

V wyckowyjskem okraju je bil leta 1885 šef neki Žukovskij. Nekoč ga poprosi neki duhovnik za potni list, da bi se mogel udeležiti slovesnosti svetih odpustkov, katero bodo imeli v sosednji, kakih osem kilometrov oddaljeni župniji. Dve uri čaka zastoj; šefa ni nikjer videti; slednjič mu še le naznani po redarju, da nima časa, danes ga sprejeti, naj pride prihodnji dan. In isti prihodnji dan se je vršila tudi cerkvena slavnost.

Se v nečem drugem se je poostrila postava gledé potnih listov v omenjenem letu 1870. V oktobru tega leta dogodilo se je to-le: Dva duhovnika, oba profesorja v wloclavskem semenišču, se napotita v Osienciny, kjer so bili napovedani odpustki. Imela sta zakonita potna lista. Prišedša v Osienciny vpraša redar po potnih listih. Ko mu ja radovoljno pokazeta, naznani jima služabnik javne varnosti, da lista nimata nobene veljave, in sicer zato ne, ker ni naravnost in izrèčno povedano, da se smeta udeležiti te cerkvene pobožnosti. Mislèč, da redar to le po svoji glavi razlaga, ostala sta cel čas v dotičnem kraju ter pomagala domači duhovščini. Kmalu na to pa dobi predsednik mesta, Wloclawek, povelje, da naj zahteva od obeh duhovnikov glóbo 12 rubljev; še le pozneje pa je na konzistorij prišlo naznanilo, da mora v potnem listu vsakega duhovnika izrèčno biti povedano, da se hoče udeležiti pobožnosti odpustkov. Mestni načelnik je zahteval v enomer, naj plačata duhovnika glóbo, a odgovarjala sta mu, da ne dobivata nikakih dohodkov, da torej ne moreta ustreči njegovi zahtevi. Minulo je med tem nekaj mesecev in že se je mislilo, da je stvar pozabljena, ker nihče ni več vprašal po glóbi. Kar dobi blagajnik mesta Wloclawko ukaz, naj odtegne od plače obeh duhovnikov po 12 rubljev. Ker pa ni našel imen njihovih med onimi, ki

so dobivali kako plačo, je stvar zopet potihnila. Čez dve leti pa dobi eden izmed onih dveh duhovnikov župnijo v Služevem (leta 1872), drugi kmalu na to župnijo v Radziejowa. Ko zvé načelnik za to, hitro ukaže blagajniku dotičnega okraja, naj odšteje od plače vsakega onih župnikov po 12 rubljev. In res, takrat se mu je posrečilo, dobiti zaželeno glóbo.

Skoro bi človek mislil, da hujše ne more biti, kakor je bilo v letu 1870. Toda prišlo je l. 1874 in z njim nove postave in težave za katoliške duhovnike pod rusko vladu. Poljski guverner je bil tedaj grof Kotzebue. Ta je poslal vsem katoliškim škofom to-le okrožnico: „Zoper dane ukaze in na škodo družabnega miru vršé se cerkvene pobožnosti v zadobljenje odpustkov, h katerim se vabijo duhovniki iz tujih okrajev, da, celó iz tujih gubernijev. Med temi tujimi duhovniki so nekateri pridigarji, ki se odlikujejo z govorniškim darom. Pridigajo o izmišljenih preganjanjih duhovnikov, če prav vlada varuje in brani katoliško vero, kolikor jej je mogoče; nadalje trdé omenjeni duhovniki, da je vera v nevarnosti; občane silijo, naj se zapisujejo v bratovščine; pridigujejo ne samo v cerkvah, ampak tudi zunaj cerkv, na pokopališčih itd., slednjič škodljivo vplivajo na unite. Oziraje se na gori navedene okolnosti in vsled ukaza ministerstva za notranje stvari od 20. majnika 1874 določujem na-

kluba, 6 članov srednje stranke veleposestva, 5 Rumunov, 4 „divji“ Čehi, 3 italijanski konservativci, 2 Lienbacherjevci. Zedinjena levica je dosedaj izgubila 9 mandatov, 7 pa pridobila, torej je na slabšem za dva glasa. — V štajarskih mestih voljenih je 6 nemških nacionancev in 1 liberalce. Jeden mandat so liberalci izgubili, za jednega je pa ožja volitev; v tirolskih mestih so izvoljeni 3 liberalci in 1 konservativce, iz jednega volilnega okraja izid še ni znan; v predarlških mestih zmagal je liberalce Dornbirn. V goriškem veleposestvu izvoljen je grof Alfred Coronini po hudem volilnem boji; istrsko veleposestvo izvolilo je Italijana dr. Mateja Bartolija, v gališkem veleposestvu voljeni so samo konservativni Poljaki.

Državni zbor bode baje sešel se že dné 6. aprila. Poprej bode pa imenovanih še več članov gospodske zbornice, ker je zadnji čas jih več pomrlo. Imenovanje novih članov gospodske zbornice bode pa nam pokazalo, na katero stran se hoče nagniti grof Taaffe. Če bode skušal vladati z levičarji, bode vsekako moral več liberalcev poklicati v gospodsko zbornico, kajti sedaj je zbornica v večini bolj-konservativna.

Položaj. Vsi avstrijski listi bavijo se s premenjenim položajem. Poljski „Czas“ pravi, da je zmaga Mladočehov le zmaga nemških liberalcev. Jednako sodi o položaju Brnski „Hlas“, ki pravi, da je zmaga Mladočehov razrušila sedanjo večino. Napraviti se bode morala nova večina, v kateri bodo nemški liberalci godli na prve gosli. Ko liberalci dobé besedo pri vladi, bodo kmalu sami zapovedovali. V tako večino pa ne sme vstopiti noben zastopnik češkega naroda, če neče, da ga nevolja češkega naroda pomeje pri bodočih volitvah pod klop. Če ostane grof Taaffe na krmilu, bode pač skušal vladati z večino od slučaja do slučaja, toda dolgo pa tako ne pojde in s tako večino bi vlada ne izvršila niti jedne točke programa, katerega je objavila pri razpustu zbornice poslancev. — V češkem deželnem zboru se ne bode več nadaljevalo posvetovanje o spravi. Nova zbornica nikakor ne umrje naravne smrti.

Reforma uprave na Ogrskem. Skrajna levica ogrske zbornice poslancev bode poskušala pred vsem zavleči posvetovanja o reformi uprave. To je že poskusila. Jeden njenih pristašev je predlagal, da se prej nov načrt pošlje vsem županijskim zastopom, da izrečejo o njem svoje mnenje. S posvetovanjem v zbornici naj se pa počaka vsaj do maja meseca. Ta predlog se je odklonil, ko se je proti njemu izrekla vlada. Skrajna levica bode pa sedaj najbrž začela hudo agitacijo proti reformi ustave po vsej deželi, in priti utegne še do neljubih dogodkov v Budimpešti. — O vladni predlogi je nam omeniti, da je ne prešinja povsem krščanski dub. Tako je določena posebna prememba prisega za uradnike, kateri ne verujejo v Boga, in se glasi: „Jaz I. I. obetam slovesno“, dočim bode za druge veljala formula prisega: „Jaz I. I. prisegam, kakor gotovo mi Bog pomaga“. Nekatere druge določbe so pa vsekako jako umestne. Tako so kaj natančno označene dolžnosti uradnikov. Med drugim je tudi določeno, da uradnik ne more biti drž. poslanec, niti vrednik ali izdajatelj kakemu političnemu listu, in sploh ne sme vsprejeti nobenega mandata. V ostalem pa vsa predloga kaže jako centralistične tendence, in je tudi dvomljivo, če bode popolnoma ugajala ogrskim razmeram. — Upravni odsek ogrske zbornice poslancev sklenil je v poslednji seji, da začne dné 19. t. m. generalno debato o reformi uprave, katero konča do Velike noči, po Veliki noči pa začne nadrobno. Ker bode poslednja gotovo precéj dolga, predloga v zbor-

nici poslancev v drugem branji pred majem težko pride na vrsto.

Vnanje države.

Dragiša Stojanović. V Belemgradu zaprli so skupščinarja Dragišo Stojanovića. Ta mož je bil jeden najhujših nasprotnikov kralja Milana in Garašanina. Ker je močno deloval za radikalno stranko, dali so mu mesto sekcijskega načelnika v finančnem ministerstvu in ga imenovali za vladnega komisarja pri narodni banki. On pa s tem ni bil zadovoljen, rad bi bil postal minister. Ko je bil voljen v skupščino, pridružil se je kmalu onim radikalcem, ki nasprotujejo vladi. Bil je velik nasprotnik regentov. Videč, da so ga vse nade varale, izdal je nedavno manifest, v katerem pozivlja skupščino, da se proglasi kot konvent in vso oblast sama vzame v roke; ob jednem je pa močno agitoval za Karadjordjevića. Zaradi tega zahtevala je vlada od skupščine dovoljenja, da ga zapró. Skupščina je dovolila, in Stojanović se bode moral zagovarjati pred sodiščem zaradi veleizdaje, razžaljenja kralja, rušenja ustave, razžaljenja regentstva, vlade in skupščine.

Milan in Garašanin. „Videlo“ in „Male Novine“ bile so zaplenjene, ker so priobčile odgovor Garašanina bivšemu kralju srbskemu. Proti Garašaninu začela se bode zaradi tega odgovora bajé sodnijska preiskava zaradi razžaljenja člana kraljeve rodbine. Da bi do obravnave prišlo, se nam ne dozdeva prav verjetno, kajti obravnava utegne spraviti kaj neljube stvari na dan.

Rusija in Bolgarija. Nemški generalni konzul je bolgarski vladi izročil rusko noto, v kateri se pritožuje Rusija, da sta se dva Rusa brez povoda iztirala iz Bolgarije, dočim imajo v Bolgariji več nihilistov ruskih v državnih službah. Po poročilih iz Sofije, pa iztirana Rusa nesta tako nedolžna, temveč sta rovala proti bolgarski vladi in hujskala narod, da se spunta. Tej noti v Sofiji ne pripisujejo nobene važnosti in nanjo najbrž ne bodo odgovorili. Ruska vlada je to noto poslala bolgarski vladi le s tem namenom, da popravi, kar je pokazila s prvo noto, v kateri je zahtevala izročitev nihilistov. Kakor znano, s prvo noto ni dosegla povsem svojega namena. Hotela je Bolgare pripraviti ob veljavo pri velevladstvih, češ, da dajo zavetje raznim rovarjem, pa je dosegla le to, da so se Bolgari lažje znebili nekaterih ruskih agitatorjev. Z novo noto pa hoče doseči, da bi se agitatorji ne izganjali iz Bolgarske, kar pa najbrž ne bode dosegla.

Rusija. Car je imenoval velikega kneza Sergeja Aleksandrovića za moskovskega generalnega gubernatorja, da pokaže svojo naklonjenost drugi ruski prestolnici. Dosedanji generalni gubernator Dolgorukov imenovan je za člana državnega sveta.

Volitve v Kanadi izpale so ugodno za vlado. Vladna večina se je sicer precéj pomanjšala, ali vendar se bode lahko z novo večino 28 glasov izhajalo. Volilni izid so z veseljem pozdravili tudi v Angliji, kjer so se že bali, da zmagajo liberalci, kateri so za zjedinenje Kanade s severo-ameriškimi Zedinjenimi državami.

Izvirni dopisi.

Iz Tržiča, 9. marca. Tržiška volitev je bolj zanimiva, kakor bi si kdo mislil, in to zaradi poveljnega vspeha in strank, ki so na volišče stopile. Agitacija se je pričela iz župnišča, in to po vsi pravici. Škofje pravijo namreč v skupnem pastirskem listu: „Oklenite se svoje častite duhovščine!“ Da verniki

vedó, v čem naj se oklenejo duhovščine, je gotovo ta dolžna, jih poučiti, v slučaju jim nasvetovati, kôga naj volijo.

Bila je torej v nedeljo oznanjena volitvena ura s pristavkom: „O volitvah sploh so vas v vsem potrebnem podučili prečastiti škofje v nedeljo prebranim skupnem pastirskem listu; poslušajte torej glas višjih duhovnih pastirjev ter volite v četrtek z nami katoliškega moža!“

V nedeljo popoldne je g. župnik razposlal po trgu kakih šestdeset oklicev za Antona pl. Globočnika, katere oklice je lastnoročno vse podpisal, da bi ljudje vedeli, kdo priporoča kandidata, in da bi ne bili zapeljani, ker so se sémtertja kazali tudi oklici, ki so z enakimi besedami priporočali dr. Majarona. Ker je bilo tukajšnje „slovensko bralno društvo“ že v soboto zvečer sklenilo podpirati g. Majarona, skoro gotovo v tretji namen društva: gojiti „prijetno zabavo“, postala je med tednom agitacija precéj živahna, zlasti po volilnem shodu v Kranju.

V torek dopoldne že pa se je raznesel glas, da pridejo na večer v Tržič Kranjci, morda celó dr. Majaron z njimi, in da bodo govori v gostilni „pri Matevžu“. Kaj je bilo storiti? Dr. Majaron, g. notar kranjski, — to so bili pač strahovi za našo stran. Vendar se osrči naš župnik, češ: Kranjcem si pridigoval štiri leta, Tržičanom pridiguješ že trinajsto leto, boš morda tudi obojim skupaj vedel kaj povedati; v predmetih: za dom in cesarja smo jedini, v predmetu: za vero bo gotovo pomagal dr. Majaron, zlasti ker ga je dan prej „nekdo“ iz Tržiča „nekemu drugemu“ hvalil kot silo pobožnega, „viel frömmere als Gl. . . .“. Par ravno prejetih telegramov in kandidata Globočnika pismo v žep, in hajdi s srcem poštenim na govorniško bojišče.

Prišli so trije Kranjci, ki so pa rekli, da niso prišli agitirati, ampak le na kratek čas v Tržič, dasi so bili ponosni na to, da jih je nekdo pohvalil kot „feine Agitatoren“. Ti trije niso vedeli veliko. Jeden je vprašal: „Zakaj je bila monštranca izpostavljena?“ Drugi je rekel, da je v Kranju 75% volilcev za Majarona in da Globočnika nobeden meščan volil ne bode; in tretji je blagroval gosp. župnika, češ: „Kako srečni ste, da gredó vaše ovčice tako rade za vami!“

Skoro dve uri smo čakali, da bi se kaj sprožilo, pa se le ni hotelo. „Mislil sem,“ — pravi slednjič g. župnik, — „da je nocoj tukaj volilni shod: slišal sem, da bo dr. Majaron ali kdo drugi zanj govoril; morda bi tudi jaz katero vmes rekel; ker pa ničesar tega ni, lahko noč, gospodje!“ — in je odšel domov.

Po župnikovem odhodu je postalo vse bolj živahno. Prišel je g. notar kranjski v družbo ter je v celo uro trajajočem govoru priporočal dr. Majarona. Bilo je potem še več govorov. Pastimo govore, saj naši stvari niso škodovali, pač pa nasprotni, in krčmar je bil gotovo zadovoljen z njimi.

V sredo ob 11. uri dopoldne pa je posegla v volilno gibanje tudi tretja, nemška stranka. Kaj jo

stopno: 1. Katoliškim duhovnikom se popolnoma prepoveduje, udeleževati se pobožnosti za odpustke, vršečih se v okraju Avgustovem, gubernija Suwalki in v okraju Masowieškim, gubernija Lomža. Sploh ne smejo šefi onih okrajev, v katerih je unitsko prebivalstvo, duhovnikom dati nobenih potnih listov, s katerimi bi smeli udeležiti se božje službe v tuji duhovniji. 2. V tujih okrajih morajo šefi, izdelujoč potne liste, kolikor možno natančna naznanila zahtevati od duhovnikov: kedaj odpotujejo, kako dolgo jih ne bode nazaj; vrh tega smejo le kolikor mogoče majhnemu številu duhovnikov dovoliti udeležitev pri takih pobožnostih.“

Ta okrožnica pač jasno govori, kako zeló varuje ruska vlada katoliško cerkev. Pa ne bode odveč v pojasnilo še par drugih prič. Maršal Jewell, poslanec Zedinjenih držav severne Amerike, živeč na petrograjskem dvoru, pripoveduje v svojih spominik (23. februarija 1874): „Jetnišnice v Lublinu in Siedlcu so bajé prenapolnjene. Kmetsko prebivalstvo, moški in ženski, so bili telesno kaznovani: moški so dobili po 50, ženske po 25 in otroci po 10 udarcev.“ Jewell števila ni zapisal natančno, kajti kozaki, udrihajoč s svojimi „knutami“, nikakor niso tako natančni, da bi nesrečniku naštel ravno neko gotovo število udarcev. In zakaj so morali trpeti reveži te muke? Jewell odgovarja: „Samo zato, ker niso hoteli iti v cerkev, kadar so pravoslavni du-

hovniki imeli v njej službo božjo.“ In drug slučaj tega posebnega varstva katoliške cerkve in katoličanov je tudi ta: 17. januarija 1874. leta je hotel pravoslaven pop v posest vzeti katoliško cerkev v Drelow-u. Ljudstvo se je zbralo okrog cerkve, klečé molilo, pa branilo vstop razkolniku. Pa kaj se zgodi? Na višje povelje pripelje neki častnik četo vojakov, postavi jih za streljaj proč od cerkve, ravno nasproti ljudstvu, ter jim ukaže streljati na narod in ga razgnati. Tako Rusi „inštalirajo“ pravoslavne pope v katoliške cerkve. Jednak dogodek vršil se je 24. januarija istega leta v Pratulín-u. V Drelowu je bilo mrtvih 5, v Pratulínu 13 oseb.

Ako pravi okrožnica, da govoré pridigarji o preganjanji kat. cerkve na Ruskem, je le prebitka resnica to, da so poljski duhovniki preboječi, in da iz samega strahu, pred Sibirijo raje molé. Le en slučaj ni znan, da bi bil kak duhovnik rusko-poljski med l. 1866—1874 govoril o tem preganjanji. Kajti, ako bi bil guverner vedel le za en slučaj, gotovo ga ne bi bil zamolčal, ampak razbobnal po celi Poljski ter poslal škofom okrožnice, da je duhovnik I. I. prestavljen v kak sibirski gubernij zavoljo svojih cerkvenih govorov o izmišljenem preganjanji. Saj enkrat je bil to že storil. Na njegovo povelje so namreč morali (januarja l. 1877.) vsi škofijski uradi naznaniti, da so p. Simona Lapniskega, župnika Adamoviškega, odvedli v Olomeck, ker je klečé pred altar-

jem, dvakrat ponovil molitev: „Sveta Mati božja Čenstohovska, prosi za kraljevino poljsko!“

L. 1866. je prineslo katoliški duhovščini poljski zopet novo breme. Varšavski generalni guverner je namreč izdal 28. okt. r. l. ta-le odlok: „Vsakemu duhovniku, župniku ali vikarju, ki zapusti svojo župnijo z dovoljenjem (odpustom), in sicer za več ko 29 dni, odtegne se od plače dotičnemu času primerna svota.“ S tem je dobil duhovnik dvojni davek: odškodovati je moral namestnika (vikarja), če je kam šel, in pri plači so mu odtegnili dotični del. Pa ko bi bilo ostalo pri tem, dalo bi se bilo še potrpeti. Toda nižji uradniki se niso zmenili za rečeni obrok 29 dni, marveč so se držali le besede: odpust, in so vselej, kakar je duhovnik dobil odpust, to naznanili guvernerju, češ, da ga je dobil za več ko 29 dni. Posledica je bila, da ga je guverner črtal iz imenika onih, ki naj dobé plačo.

Takó je bilo treba torej za vse plačevati; če je šel duhovnik na pot brez potnega lista, moral je plačati; če je imel ta list, moral je ravno tako plačati.

Ta potni list je ruski vladi tako važen, da se je večkrat prigodilo, da je moral duhovnik, ki je bil sam v celi fari, umreti brez sv. zakramentov. Pomočnikov je malo. V nadškofiji varšavski je bilo n. pr. l. 1888 v 280 župnijah samo 70 kapelanov, in tako razmerje je po vseh škofijah Rusko-Poljska

je k temu nagnilo, ne vémo. Ob tej uri se je bilo zbralo v posvèt več nemških gospodov. Kaj so govorili, kaj sklenili, tudi ne vémo, ker se tega posvetovanja narodna stranka sploh ni vdeležila. Gotovo pa nemškim gospodom ni moglo vsejedno biti, kdo naj zastopa Tržič v državnem zboru? Prednost so dali konservativnemu kandidatu, dasi se jim je že predvečer nastavljala liberalna vaba.

V četrtek glasovali so, kateri so se vdeležili volitve, za pl. Globočnika. Izmed vseh volilcev sploh jih ni prišlo k volitvi menda 22.

Tržič je tedaj sploh volil narodno; ali dobro naj si zapomnijo tisti, ki bi se radi s tem malo ponorčevali, da je volil konservativno-narodno, ker je radikalnih elementov tako že preveč v državnem zboru.

Kar je, to je. Nastop „mladih“ v Tržiču ni bil na mestu. Ali ima dr. Majaron pet glasov več ali manj, na tem ni toliko; gledati je bilo na to, da se tukaj utrdi in organizuje narodna stranka.

Pri zadnji volitvi v deželni zbor je brez agitacije nastopilo trideset volilcev za g. Murnika. Naj bi bili zdaj k stari stranki pritegnili še mladi, imeli bi bili morda že štirideset glasov, in to bi bilo že nekaj za prihodnje čase. Pa mladi imajo prevročo kri, če tudi ne teče pri vseh po mladih žilah; v naskoku hočejo vse vzeti in vse zá-se obrniti, kar so stari pridelali.

Tudi nam se zdi, da je bralno društvo že prehitro pokazalo liberalne rožičke. „Počasi se daleč pade, zaletel je pa peč podrl“, pravi pregovor. Vsa agitacija je bila pač obilnejšega sadu vredna, tako jih ostane pa le pet, ravno kolikor prstov na jedni roki.

Iz Vitanja. 9. marca. (Beli golob) vitanjski je zamazan! Med vsemi spodnje-štajerskimi trgi in mesti je delal Vitanjski trg do zdaj to izredno izjemo da se v njem še nikdar do letos ni oddal pri nobenih volitvah kakšen glas za Slovence ali konservativnega kandidata. Vse glase je vselej pobral frama-son dr. Forregger. Zato se je tukajšnja frama-sonska stranka letos z nepopisnim trudom prizadevala, pridobiti svojemu očetu zopet vse glasove. Veliko nas sicer ni — si mislijo Vitanjski frama-soni — le 21 nas je volilcev — pa mi hočemo čuvati, da se nobeden izmed nas ne zgubi. Zato so se prikupovali s sladkimi besedami, zato grozili z vsemi strahovitimi silami tistemu, ki bi se bil predrznil voliti drugače, kakor je komandirala loža. In res se jim je posrečilo, izmed 21 glasov 19 pridobiti za velikega viteza dr. Forreggerja. Toda vsi volilci se vendar niso več dali strahovati; dva moža sta imela toliko srčnosti, da sta se ustavila brezvernežem. Njuni imeni zaslužiti, da se razglasiti pred celim svetom: g. Fran Jankovič, klobučarski mojster in posestnik, pa g. Matija Krančan p. d. Hrastnik, posestnik. Vsi drugi so glasovali za zakletega sovražnika sv. cerkve ter s tem pokazali, da jim je več mar za h, kakor za Kristusa. Pri vsem tem je pa vendarle veselo znamenje, da se je z današnjim dnevom zamazal „beli golob“ vitanjski. Ta tržič se je imenoval do zdaj radi tega beli golob, ker

Če torej kak župnik oboli in nima kapelana, priti mora sosednji duhovnik s svetimi zakramenti. Toda to ne gre tako lahko. Brez potnega lista ne sme iz svoje fare. Dolžnost ljubezni ga sicer kliče k bolniški postelji, toda postava mu veva: Pojdi prej v okrožno mesto k šefu in preskrbi se s potnim listom; sicer ne moreš priti k bolniku. In tako mora morda 3—4 ure daleč k šefu. Morda je bil klican že na večer. O polunoči pride pred stanovanje šefovo. Vse je že zaprto. Kliče in prosi, naj mu odpró in dajo potni list. Šef mu veli naznaniti, da naj čaka do jutra. Da mora tudi duhovnik kje prenočiti, na to bistroumni šefi ne mislijo. Ker hotelov in gostilnic ni v majhnih okrožnih mestih, mora prenočiti v kaki brički (nepokritem pletenem vozu). Drugo jutro proti 9. uri pač dobi potni list, a ko hiti k bolniku, izvé morda na poti, da je nepotreben trud njegov. da je župnik že umrl brez sv. zakramentov. No, pa vsaj nekaj je storil duhovik: zadostil je danim določbam!

V čast grofu Kotzebue-u moram omeniti, da je v temoziru zakon nekoliko olajšal, določivši 28. nov. l. 1878., da sme v tem slučaju duhovnik sosednje fare brez potnega lista hiteti s sv. zakramenti k bolnemu tovarišu. To je pa tudi edina olajšava od l. 1867. sem. (Dalje sledi.)

se tukaj še ni oddal nobeden glas razun za frama-sona dr. F. a danes je ta „golob“ zgubil dve lepi peresi; ali prav za prav črni vitanjski kavran se je začel snažiti.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Dné 10. marca.

Sinoči je imel občinski svet ljubljanski sejo, ki je trajala do 9. ure; navzočih je bilo 23 svetovalcev.

G. župan Grasselli se pričetkom seje spominja smrti častnega občana ljubljanskega dr. viteza Miklošiča, ter izraža v imenu mesta sožalje ob smrti moža, na katerega gomili morajo žalovati vsi Slovenci; izprosi si pooblaščenja, da naznani sožalje sinovoma slavnega pokojnika. Odborniki so vstali s sedežev ter z dobro-klici pritrdili besedam županovim. Dalje naznani župan dopis odbora za dolenjsko železnico, v katerem se odbor zahvaljuje za prispevek mesta ljubljanskega.

Zapisnikar prečita poročilo mestnega šolskega sveta kot odgovor na predlog odbornika Prosenca, iz katerega je razvidno, da je sklenil mestni šolski svet, naj se pričetkom prihodnje jeseni na mestni slovenski in nemški dekliški šoli prične pouk zjutraj ob 9. namesto ob 8. uri, in ko bi se ta prememba pokazala umestna, isto ukrene tudi na ostalih mestnih šolah.

Odbornik dr. Staré v imenu pravnega odseka poroča o ponudbi g. M. Terpotca gledé ceste pri njegovi cesti. Ko je l. 1888. g. Terpotec prosil za stavbeno dovoljenje, stavil je magistrat pogoje, da g. Terpotec odstopi od svojega zemljišča ob vrtu c. kr. učiteljišča prostor za 12 metrov široko novo cesto, ki bi vezala Reseljevo cesto s Pristavskimi ulicami. Proti temu nalogu se je g. Terpotec pritožil pri dež. odboru, ki je ugodil rekurentu, češ, da mora le oni posestnik brezplačno odstopiti mestu za nove ceste, ki sam prosi za razdelitveni načrt in da rekurent ne namerava razdeliti kupljenega sveta za stavbišča. Občinski svet je vložil proti odloku dež. odbora priziv pri upravnem sodišču dunajskem, ki je ovrгло odlok dež. odbora z razlogom, da ta ni prav tolmačil dotične paragrafe deželnega stabenega reda. G. Terpotec se je je udal tej razsodbi, a je zopet ugovarjal, da bi moral tudi od druge parcele, ki ni zazidana, brezplačno odstopiti potrební svet za cesto. Zato je vložil proti odloku magistrata nov priziv. Upravni svet pa ne more drugega predlagati, kakor da gospod Terpotec odstopi tudi od nezazidane parcele potrební svet, ker je le s tem pogojem dobil stavbinsko dovoljenje. Občinski svet je pritrdil temu predlogu, da mora namreč g. Terpotec brezplačno odstopiti potrební svet za novo cesto, kakor so to storili tudi drugi posestniki ondotnih zemljišč. V imenu šolskega odseka poroča odbornik T. Zupan o računih mestnih ljudskih šol gledé dotacij za šolsko leto 1889/90. Računi so bili odobreni.

Odbornik župnik Rozman poroča o tiskarskem računu za letno šolsko poročilo ter predlaga, naj se Miličevi tiskarni in bukvovezu za 300 poročil namesto 242 gld. 81 kr. izplača 201 gld. 58 kr. Obvelja. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

(Pogreb viteza Miklošiča) je bil, kakor se nam poroča z Dunaja, veličasten in vreden slavnega učenjaka. Vdeležili so se ga mnogi vseučiliščni profesorji, rektor in dekani vseh štirih fakultet, mnogi dostojanstveniki, med njimi knezoškofa ljubljanski in lavantinski, vsa slovanska akad. društva, razven Hrvatov, ki so darovali krasne vence. V cerkvi so péli akad. pevci in slovansko pevsko društvo nagrobnice.

(Državnozbornske volitve.) Iz Ljutomeru se nam piše: Državnozbornske volitve so se tukaj tako mirno in redno vršile, kakor menda še nikdar ne. Največ je k temu pripomoglo taktno in nepristransko postopanje našega novega glavarja, ki je v resnici tako vodil volitve, kakor je njegova dolžnost. Pri volitvah za kmetske občine dné 5. t. m. je bil zopet voljen dr. Lavoslav Gregorec s 348 glasovi od 352. V Ljutomeru ga je vseh 67 volilcev soglasno volilo; jeden njegov volilec je bil zadržan vsled bolezni, štirje nemškutarji pa niso volili, ker niso vedeli koga. Tako se je nemškutarjem godilo tudi v Rogateu in Ptuj; v Rogateu je jeden glasoval za dr. Foreggerja, v Ptuj dva za nekega Wratschka, katerega so sprva tudi naši nemčurji mislili voliti. — Dné 9. t. m.

je bila volitev za mesta in trge. Naš trg voli z Mariborom, Ptujem itd. Jasno je, da v tej skupini slovenski kandidat ne more zmagati. Vendar so Slovenci nasproti dr. Kokošineku postavili narodnega kandidata, vrlega g. dr. Ivana Dečka, ki je dobil častno manjšino 254 glasov. V Ljutomeru je dobil nemški kandidat 40 glasov, dr. Dečko pa 38; 18 volilcev je ostalo domá. Od zadnje državnozbornske volitve so Slovenci tukaj pridobili 7 glasov. Razumi se, da je za nemškega kandidata glasovalo nad polovico Slovencev, ki še vedno trobijo v nemški rog. Sicer pa se slovenska zavednost vedno bolj širi, če tudi počasno, pa pri prihodnjih volitvah bo dobil slovenski kandidat večino. Žal, da so slovenski odpadniki najhujši agitatorji. Je pač resnica, da je poturica hujši od Turka.

(Volitev veleposestva goriskega.) Goriški in gradiščanski veleposestniki so izvolili v državni zbor grofa Alfreda Coroninija s 198 glasovi; volili so pa tudi Slovenci. Liberalni kandidat princ Hohenlohe je dobil 169 glasov.

(Dr. Kosta conte Vojnovič,) redni profesor na zagrebškem vseučilišču, je umirovljen. Ta vest je vse iznenadila, ker ni znan noben vzrok. Z Vojnovičem in Frankijem je zgubilo vseučilišče dve izvrstni moči, hrvatska mladina pa vzorna učitelja, ki sta krepstna, značajna in vrlo delavna moža.

(Gg. brata Zupana,) izdelovatelja orgelj v Kamni Gorici na Gorenjskem, sta naredila po naročilu štajerskega deželnega šolskega sveta šolske orglje št. 32 za c. kr. učiteljišče v Mariboru. Ravnatelj učiteljišča g. H. Schreiner je pisal gg. izdelovateljema lepo priznalno pismo, v katerem pravi mej drugim: Po soglasni razsodbi iz večakov sestavljene komisije je delo popolnoma solidno. Orglje so izdelane po naj-novejših skušnjah in napredku in na podlagi lastnih iznajdeb imenovanih dveh gospodov. Orglje imajo dva manuala s prosto stoječim igralnikom. V prvem manualu sta dvapolno pojoča spremena (Principal, Spitzflöte), v drugem dva nežna (Salicional, Lieblich-Gedackt), v pedalu pa je „bordun“ 16'; poleg tega pa imajo orglje še dve pomožni potezi. Barva glasov je krasna, intonacija prav lepa. Vnanja oblika orgelj povsem ugaja, cena je primerno nizka. Ravnateljstvo z ozirom na vse to dá gospodoma Zupanoma zasluženost spričevalo in vsakemu priporoča to solidno tvrdko.

(Vložniki pri poštni hranilnici) so dozdej za izvzemanje denarja smeli pooblastiti drugo osebo samo imenom, t. j., da so na dotično golicu zapisali ime pooblaščenca; zanaprej tega več ni treba, in denar bo dobila oseba, katero pač vložnik odpošlje na pošto, toda v slučaju, če vložnik nima gesla, mora resničnost podpisa spričati župnik ali župan ali sodnik ali beležnik ali pri bolnikih tudi zdravnik.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Ta zavod je začel poslovati dné 12. januarja 1883, po posameznih poštah ima svoje nabiralnice. Pisatelj teh vrstic je zadevo omenil vsled tega, ker je ravno minole dni v dveh časnikih bral izraz „poštne hranilnice“ v množini. Ne! Samo jedna jedina je „poštna hranilnica“ v naši državi, a ni istih več. Vodstvo hranilnično je te dni razposlalo izkaz gledé prometa v mesecu februarju. V čekovnem in v varčevalnem prometu se je vložilo skupaj 623.748-krat za 73.467.893 gld.; od tega pride na Štajarsko 31.643krat za 3.053.381 gld., Koroško 9414krat za 785.622 gld., Kranjsko 6964krat za 559.066 gld., Primorje 10.640krat za 1.403.310 gld. V obeh oddelkih skupaj so pa vrnili 159.685krat za 72.127.951 gld., od tega na Štajarskem 4704krat za 1.421.928 gld., na Koroškem 1018krat za 244.096 gld., na Kranjskem 990krat za 221.681 gld., na Primorskem 3170krat za 1.303.503 gld. Od začetka poslovanja pa do dné 28. februarja letos se je 34.877.284-krat vložilo v skupnem znesku 3.954.420.879 gld., a vrnilo 10.103.985krat za 3.897.074.145 gld., v blagajnici je torej preostalo 56.346.734 gld. Med povračili nahaja se 15.087.655 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. Knjig-rentovnic je v prometu 9509 v vrednosti 11.127.440 gld.; vložnic 803.329 in 18.168 čekovnic. Novo pošto z nabiralnico dobil je kraj Studenice pri Poljčanah. V zgubo prišla je po jedna knjiga-vložnica v Zagorju, velja 45 gld. 1 kr., v Trstu z 2 gld. 46 kr., v Trebovlji s 100 gld., v Celovu z 1 gld. 50 kr.; vložniki bodo lahko novo knjižico dobili dné 19., 24., 18., 21. marca. V neuradnem delu okrožnica objavlja podatke o poštni hranilnici na Ogrskem, Taljanskem, Nizozemskem, Švedskem.

Raznoterosti.

— Protiverska šola. Kakšen sad obrodi novodobna brezverska vzgoja, ki je liberalcem pravi vzor in „non plus ultra“ vsega napredka, razvidimo iz statistike Pariz-a. Izmed 17.000 oseb, ki so se l. 1889. zbog hudodelstev kaznovale, bilo je 9000, torej nad polovico, mladoletnih.

— Katoliški dijaki. Na katoliški univerzi v Löwen-u (Belgija) ustanovili so dijaki med seboj Vincencijevo društvo, ki je nabralo lanskega leta 9782 frankov v podporo ubožcem. To društvo prekrbuje tudi 190 otrok v starosti od 11—16 let, in dijaki podučujejo brezplačno mlade delavce. Slava takemu dijaštvu!

— Kje je denar? V letih 1885—1890 je bilo v Avstriji 11.985 kazenskih eksekucij, s skupnim 27.000.000 gld. V istem času napravilo se je 1322.000.000 gld. hipotekarnih dolgov in dolgi vknjiženi na posestva narasli so na 3580.000.000 gld. To so številke, ki dajo resno misliti o stanju ljudstva in ki zastopnike ljudstva, ki bi naj skrbeli za narodov blagor in srečo, glasno opozarja na njihovo dolžnost!

— Novo sredstvo zoper jetiko. Odkar je prof. dr. Koch objavil svoje sredstvo zoper jetiko, oglašajo se razni učenjaki, trdeč, da so izumili tako zdravilo. Sedaj se pripoveduje o nekem berlinskem zdravniku dr. Ewaldu, da je izumil tako zdravilo. Ker se Kochovo zdravilo ni obneslo, zgubili so ljudje vero v taka zdravila in se dosti več ne zanimajo za vesti o takih zdravilih.

— Rumena mrzlica razširja se močno po Braziliji.

— V snegu pokopani. Mesto Taganrog v južni Rusiji bilo je čez tri tedne popolnoma zamejeno in ločeno od prometa. Več tisoč delavcev je moralo noč in dan delati, da so odkidali glavne ceste. Da niso napravili o pravem času pota do zamrlega Azovskega morja, odkoder se je naredila s sanmi zveza z mestom Rostovom, bili bi vsi prebivalci glada pomrli, ker je mesto imelo živeža le še za nekaj dni.

— Umrli je španski admiral Pirron Alvarez, ki je sploh jedini španski admiral. Za mornarico je imel mnogo zaslug. Imel bi bil biti podpredsednik razstavi, ki se priredi v Madridu povodom štiristoletnice odkritja Amerike.

— Konkurenca cunjam. V Meksiki raste rastlina, iz katere ličja se da narediti jako dober papir. Preiskave so pokazale, da je ta papir boljši, nego papir od cunj. Pričakovati je, da bode ta rastlina v kratkem delala konkurenco cunjam.

Telegrami.

Dunaj, 10. marca. Dolenje-avstrijsko veleposestvo izvolilo v državni zbor 7 nemških liberalcev in 1 pristaša Coroninijevega kluba. Konservativni kandidatje ostali so z nekaj nad 30 glasov v manjšini. Pri včerajšnji volitvi v Tridentu voljen je zopet narodno-liberalen Italijan Ciani. Koroško veleposestvo izvolilo je nemškega liberalca Moro-ta.

Bolzan, 10. marca. Trgovska zbornica danes volila za državni zbor. Oddanih je bilo 20 glasov, katerih je 19 dobil baron Widmann, ki je torej s 749 glasovi voljen za poslanca mestnega okraja bolzanske trgovske in obrtne zbornice v Bolzanu.

Praga, 10. marca. Staročeski poslanec dr. Dostal je naznanil pismeno volilem svojim, da se odreče mandatu.

Dunaj, 10. marca. Trgovska zbornica v Ljubnem na Štajerskem je izvolila nemškega liberalca Peeza.

Rim, 10. marca. Prince Viktorja je včeraj sprejel bolni oče princ Napoleon.

London, 10. marca. Pod predsestvom Mac Carty-ja je bil včeraj shod v Dublinu z namenom, da se ustanovi irska narodna zveza; navzočih je bilo 18 poslancev, prečitana so bila pisma irskih nadškofov, ki priporočajo zvezo, začasna pravila in eksekutivni odsek do volitev in parlament.

Dne 10. marca 1890 pisal sem imenovanemu gosposdu med drugim tudi to-le:

„Mnoge okolnosti pa govore zato, da imamo opraviti tu s poskusom goljufije, v katero kaznjivo dejanje je zapleten celó jeden naših zastopnikov. Razume se samo po sebi, da je dolžnost naša stvar natanko preiskati. Najlaglje bi se zgodilo to s prijavo sodnji; a ker gré tu za dejanje, katero se po § 203. kaz. zak. kaznuje s težko ječo od petih do desetih let in ni naša želja napraviti koga vsled dejanja, katero se je zgodilo morebiti iz nepremišljenosti, nesrečnega, usojamo si prositi Vas za posredovanje.

Prilagajoč Vam torej prisežno izjavo, prosimo Vas, da pozovete k sebi prečitajte prisežno izjavo ter . . . opozorite na nasledke (večne in časne) krive prisege, potem pa . . . predložite prisežno izjavo k podpisu.“

Velečastiti gospod župnik ustregel je mojej prošnji in rešil je s tem dve osobi sicer neizogibne stroge kazni; kolikor ga poznam, pa tudi dobro vem, da ni dal nikomur dovoljenja, da bi iz tega dogodka smel spletati bič za-me.

V Ljubljani, dne 10. marca 1891.

Z odličnim spoštovanjem

udani

Ivan Hribar.

Tuji.

8. marca.

Pri **Matlju**: Mayer, Hirner, Deines, Fischer, Saxinger, Orešnik, trgovci; Hamerer, z Dunaja. — Perz, s hčerjo, iz Pariza. — Petsche, s hčerjo, iz Starega Trga. — Kališnik, poštar, iz Tržiča. — Hauber, vodja, iz Trsta. — Stein, trgovec, iz Svitave. — Filip, trgovec, iz Dombovara. — Schweiger, biljež. konc., in Honitzer, iz Ribnice.

Pri **Stonu**: Habenicht, Mayer, trgovca; Remitz, potovalec, z Dunaja. — Gruden z Vrhnik. — Verbič z Bistre. — Košuselj iz Železnikov. — Fröhlich, Weiss, trgovci, z Reke. — Mally, z rodbino, iz Tržiča. — Suffick, trgovec, iz Istre. — Kleissl iz Brna. — Vončina iz idrije. — Zirzel iz Mokronoga. — Mally iz Zagorja. — Maldiš iz Mengša. — Evgenija in Matilda Vauken iz Cerkelj. — Stransky, trgovec, iz Nahoda.

Pri **avstrijskem caru**: Jurman, Strukelj, iz Cerknice. — Wendler, sladničar, iz Svitave. — Troger iz Beljaka.

Pri **bavarskem dvoru**: Bamberger, potovalec, iz Trsta. — Mandel, zasebnik; Gangl, urar, iz St. Mohora.

Pri **Južnem kolodvoru**: Streitman, dijak, iz Piatre.

Umrli so:

8. marca. Marija Bernard, gostija, 80 let, Kravja dolina 11, marasmus.

9. marca. Helena Dražil, knjigovezova hči, 19 mesecev, Florijanske ulice 23, božjast.

V bolnišnici:

8. marca. Uršula Poderžaj, gostija, 70 let, edem na možganih.

9. marca. Mihajl Kranje, zidar, 49 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	733.1	6.4	sl. jzpad	oblačno	
10. 2. u. pop.	731.4	12.2	"	"	0.00
9. u. zveč.	729.8	7.6	"	"	

Srednja temperatura 5.7°, za 5.9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92 gld	20 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	92	20
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	30
Papirna renta, davka prosta	101	95
Akcije avstr.-ogerske banke	988	—
Kreditne akcije	308	50
London	114	95
Srebro	—	—
Francoski napoleon	9	12 1/2
Cesarski cekipi	5	41
Nemške marke	56	40

Čast mi je javiti, da sem izvršil pohvaljeno sliko prvega slovenskega pesnika in preporoditelja

Valentina Vodnika

i v manjši obliki, namreč 55 cm široko, 68 cm visoko. Ta slika (oleografija) je v 10 cm širokem, krasnem, pozlačenem ali črnem okviru in velja gld. 13.50 proti gotovemu plačilu.

Da omogočim vsakemu nakup slike tega narodnega velikana, in ker mi je do tega, da se ta slika nahaja povsod, kjer se slovenski čuti, dajem jo tudi na mesečne obroke po 1 gld. za 15 gld. loco Zagreb, brez zaboja.

Nadalje priporočam oleografije: „Ranjeni Crnogorci“, „Hercegovško roblje“, „Hrvatski sabor god. 1848“, „Krunisanje kralja Zvonimira“, „Died i unuk“, „Josip Juraj Strossmayer“.

Velepoštovanjem

S. Kočonda,

založnik v Zagrebu.

Stanje avstro-ogerske banke

dne 7. marca 1891.

(Brzjavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld.	400,338.000 (— 5,276.000)
Kovinski zaklad	"	244,435.000 (— 115.000)
Listnica	"	137,539.000 (— 370.000)
Lombard	"	21,159.000 (— 2,970.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld.	52,963.000 (+ 5,320.000)

Zahvala.

Ob smrti in pogrebu predragega mi očeta

Jurija Kobilice

zahvaljujem se v svojem in ostalih žalostih imenu najtopleje vsem, ki so pokojniku in nam ostalim skazali toliko spoštovanje in z njim olajšali našo žalost; seosebno se zahvaljujem prečast. gosp. Francetu Povše-tu, župniku na Ježici, ki je vodil spreved in pokojnemu večkrat postregel v bolezni, preč. ljubljanskima mestnima župnikoma gosp. P. Kalistu s tovarišem gosp. P. Benjaminom, in gosp. Martinu Malenšku ter homškemu župniku, g. Antonu Lušinu; zahvaljujem se domačemu gosp. učitelju in premnogim p. n. vdeležencem iz Ljubljane in od Dev. Mar. v Polji, dariteljem mnogih vencev in črnuškim župnijanom, ki so se v tolikem številu vdeležili žalostnega spreveda.

Bog plačaj!

Na Črnučah, dne 10. marca 1891.

Janez Kobilica,

(1)

župnik.

Zahvala.

Prečastitim gospodom volilem celjskega mestnega volilnega okraja, kateri so vkljub silnemu nasprotnemu pritisku tako moško in zavestno za mene oddali svoje glasove, izročim svojo srčno zahvalo za skazano mi zaupanje

Veselilo me bo vedno, da sem kandidoval.

Spomin na Vašo domoljubno vdanost mi bode vedno blag.

Prihodnost je naša!

V Celji, dne 10. marca 1891.

Dr. Josip Serbec.

Proti kašlju in hripavosti

in proti vsakršnemu prehlajenju dihal priporočljiva sredstva so:

antikataralne katranove pastile, pastile iz izlečka sladkih korenin, pastile iz sladnega (Malz) izlečka, salmiakove pastile in antikataralne salicilne pastile.

Dotična naročila izvršuje z obratno pošto lekar Gabriel Piccoli, „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta. (15—5)

Hišo,

primerno za gostilno ali prodajalnico, z vso prodajalniško opravo in dovoljenjem tobak prodajati, prodam iz proste roke radi rodbinskih razmer. Hiša leži pri farni cerkvi, blizu postaje in je zraven hiše tudi njiva in travnik. — Ponudbe na

Fani Zaynard.

Hotič. Pošta Litija.

(14—6)

Piccoli-jeva esenca za želodec je želodec okrepčujoče, razmehčujoče, zlato žilo (hemoroidne) in gliste odpravljajoče zdravilno sredstvo. Steklenica velja 10 kr. (14)

Poslano.

Z ozirom na očitane, ki je obseženo v dopisu iz Škofje Loke v 53. številki „Slovenčev“ z dne 6. t. m., v dolžnost mi je navesti dotični odlomek iz uradnega pisma do velečast. gospoda Frana Zmazka, župnika pri sv. Vrbanu poleg Ptuja.